

Yttrande gällande förslag till Stockholms stads miljöprogram 2030

Svar på remiss från Stadshus AB

Ärendet

Sammanfattning av remissen

Stadsledningskontoret föreslår i ett tjänsteutlåtande att ett nytt miljöprogram för Stockholms stad 2030 ska fastställas. I programmet framhålls att Stockholm ska vara världsledande i arbetet med en hållbar utveckling och en internationell förebild i det globala miljö- och klimatarbetet. För att staden ska kunna förverkliga detta ska stadens miljöarbete omfatta mål och insatser för att möta alla de viktigaste utmaningarna på området. I programmet anges också ansvarsfördelningen för miljöarbetet inom staden samt exempel på åtgärder för respektive mål.

Förslaget omfattar sju långsiktiga mål för Stockholms miljö varav det första handlar om en rättvis och inkluderande omställning. Här avses att miljö- och klimatarbetet är avgörande ur ett rättviseperspektiv. Stadens verksamheter ska därför utformas så att de stärker en rättvis omställning och grupper som drabbas hårdast av miljöproblemen ska skyddas. Sett i ett större rättviseperspektiv har Sverige och Stockholm haft höga nivåer av växthusgasutsläpp under lång tid och detta innebär att vi nu måste minska våra utsläpp i snabbare takt än många andra länder. Stockholmare ska vara delaktiga och ha inflytande i omställningen.

Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck tar avstamp i Parisavtalet och det ansvar som en stad som Stockholm förväntas ta. Genom kraftigt minskade utsläpp och koldioxidlagring ska Stockholm bli klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040. Klimatpåverkan från transportsektorn behöver minska avsevärt och stadens organisation ska vara fossilfri till 2030. Staden ska också verka för att den fossila plasten ska fasas ut. Utsläppen till följd av stadens, boendes och verksammas konsumtion ska minska avsevärt, både de utsläpp som sker i Stockholm och i omvärlden.

Förslaget omfattar också målet om en stad med livskraftiga ekosystem. Detta innebär att den biologiska mångfalden är hög och motståndskraftig mot förändringar samt att den bidrar till en hållbar och attraktiv stad genom många olika ekosystemtjänster. Insatserna på området handlar bland annat om att

upprätthålla funktioner och samband i grönstrukturer och vattenområden, naturvård samt inköp som gynnar biologisk mångfald, både lokalt och i omvärlden

I programmet anges också målet att staden ska vara klimatanpassad. Med detta avses att staden ska vara väl förberedd för att kunna hantera konsekvenserna av ett förändrat klimat, exempelvis gällande effekter av skyfall eller värmebölja.

Stockholm ska vidare vara en resurseffektiv och cirkulär stad. Användningen av resurser ska minska genom mer hållbara och cirkulära val av produkter och tjänster samt återbruk. Staden ska uppnå en hållbar konsumtion i den egna organisationen och underlätta för boende och verksamma i Stockholm att göra resurseffektiva val. Stadens användning av energi och vatten ska fortsätta att minska och upphandlingar ska bidra till cirkularitet.

Staden ska vara giftfri och förekomsten av skadliga ämnen behöver minska för att inte vålla hälso- och miljömässiga problem. Staden ska minska användningen av skadliga ämnen och verka för ökad medvetenhet om detta bland stockholmare och näringsliv. Vidare behöver staden få ökad kunskap om befintliga förorenade områden och arbeta för att prioriterade åtgärder genomförs i dessa, med tanke på miljö- och hälsorisker. Stockholmare ska inte utsättas för skadliga nivåer av buller eller luftföroreningar. Här ska utsläpp och buller från trafiken minska så att stadens luftkvalitet och ljudmiljö förbättras.

För att lyckas med klimat- och miljöarbetet behöver staden använda flera verktyg och utvecklade arbetssätt varav framhålls intern och extern samverkan, inköp samt kommunikation och påverkansarbete. Här understryks också vikten av att stadens verksamheter fördjupar invånarnas möjligheter att känna engagemang för och involveras i miljö- och klimatarbetet.

Bostadsförmedlingens synpunkter

Bostadsförmedlingen stödjer förslaget till miljöprogram för staden. Programmet förefaller att vara väl genomarbetat och ge bra förutsättningar till att styra stadens miljöarbete. Förslaget anknyter också tydligt till Agenda 21, till EU:s miljöpolitik och de nationella miljömålen samt till kommunfullmäktiges vision och budget.

Det är mycket positivt att staden även fortsättningsvis avser att inta en framträdande och pådrivande roll i miljö- och klimatarbetet, inom landet och internationellt. Inriktningen och de planerade insatserna för att uppnå ett Stockholm utan globalt klimatavtryck beskrivs utförligt. Förslaget innebär också att ett socialt rättviseperspektiv på klimatarbetet lyfts fram på ett annat sätt jämfört med tidigare program, både vad gäller förhållanden inom staden och betraktat i ett större, globalt sammanhang. På så sätt synliggörs hur klimatförändringarna påverkas av, och får konsekvenser för, olika människor beroende på sociala villkor samt hur staden kan ta hänsyn till detta vid beslut och insatser som berör klimatet.

Målet om att Stockholm ska vara en stad utan globalt klimatavtryck får uppfattas ha en särskild prioritet i programmet vilket motiveras av insikten om allvaret i den klimatutmaning som gäller inte bara i staden utan i hela landet och i världen. Bolaget konstaterar att en betydande del av reduktionerna av växthusgasutsläpp förväntas uppnås inom transportsektorn. För att avsedda resultat ska kunna uppnås är staden beroende av statliga beslut om regelförändringar och styrmedel. Det är därmed viktigt att staden aktivt samverkar med staten och EU gällande dessa frågor.

Uppfyllelsen av stadens klimatmål påverkas generellt i hög grad av andra aktörer än stadens egen organisation. Här har också det regionala perspektivet stor betydelse, exempelvis vad gäller frågor om trafiksystem, näringsliv och stadsplanering. Därför är det angeläget att staden är pådrivande i klimatarbetet även på den regionala arenan, exempelvis vad gäller samverkan med andra kommuner, näringslivet och universitet/högskola.

Programmet ger stöd för att tolka de olika bolagens och nämnders direkta miljöpåverkan genom de egna verksamheterna. Dock kräver uppfyllelse av stadens miljömål ofta samverkan både mellan bolag/förvaltningar och med andra intressenter samt kunskapsutveckling. För att genomförandet av programmet ska bli effektivt är det därför viktigt att det finns ett samordnat expertstöd inom staden att tillgå (med funktioner som exempelvis miljöfordon inom miljöförvaltningen).

Programmet innebär en högre ambition jämfört med tidigare när det gäller stockholmarnas bidrag till att uppfylla klimatmålen. Här åsyftas inte enbart utsläpp av växthusgaser inom stadens gränser utan även konsumtionsbaserade utsläpp som orsakas i omvärlden, exempelvis genom transporter. Därmed blir det också mycket viktigt att arbeta med att underlätta för alla som bor och verkar i staden att leva klimatsmart, exempelvis genom återanvändning av varor eller nyttjande av mobilitetstjänster.

Bolaget uppfattar det som att programmet har en mer kommunikativ karaktär jämfört med nuvarande program. Här förtydligas att kommunikation är en integrerad del av stadens miljöarbete. Detta är viktigt inte minst med tanke på de uttalade ambitionerna att tillgängliggöra programmet och involvera stockholmarna i omställningen till en klimatpositiv och fossilfri stad.

Stadens inköp och upphandlingar är av stor betydelse när det gäller att uppnå målen i miljöprogrammet. Stadens inköpsorganisation med kategoristyrda inköp bör ge bra förutsättningar för samordning vad gäller kravställande och uppföljning, exempelvis när det gäller fordon och transporter samt livscykelperspektiv på upphandlade produkter.

Förutsättningarna för genomförandet av miljöprogrammet styrs och påverkas i hög grad av EU:s gröna giv med tillhörande strategier och direktiv med mera. Här kan nämnas exempelvis lagstiftningsfrågor om hållbar produktion och recirkulation av varor samt insatser för att minska risker inom kemikaliehantering. I det sammanhanget har staden en viktig möjlighet att, genom sitt EU-policyarbete, påverka villkoren för det fortsatta arbetet med att uppnå klimat- och miljömålen.

Sammanfattningsvis ställer sig bolaget bakom förslaget till miljöprogram 2030.

För Bostadsförmedlingen i Stockholm AB

Christer Edfeldt
VD

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Christer Edfeldt, VD

Datum

2024-06-05